

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: T. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.10.2013, č.j. 1869/SMT/2013, JID: 135570/2013/KUUK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy, ze dne 7.10.2013, č.j. 1869/SMT/2013, JID: 135570/2013/KUUK, **se pro vadu řízení z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.105,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7.10.2013, č.j. 1869/SMT/2013, JID: 135570/2013/KUUK, jímž byla zamítnuta jeho žádost o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané před zkušební komisí formou písemné práce z českého jazyka a literatury v podzimním zkušebním období školního roku 2012/2013.

V žalobě uvedl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí rozhodl výrokem, jenž odporuje ust. § 82 odst. 1 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona (dále jen „školský zákon“). O žádosti o přezkoumání průběhu a výsledku maturitní zkoušky totiž může krajský úřad rozhodnout toliko tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí. Žalovaný však stanoveným způsobem nerozhodnul, když žádost o přezkoumání pouze zamítnul.

Žalobce dále namítnul, že přezkum výsledku písemné maturitní práce byl učiněn toliko formálním způsobem, při němž žalovaný pouze zopakoval slovní komentář původního hodnotitele a deklaroval zásady a postupy, jimiž se řídí Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen „CERMAT“). Kromě toho ačkoliv v rozhodnutí odkazoval na stanovisko vypracované nezávislým hodnotitelem v součinnosti s CERMATEm, v odůvodnění se přiklonil k hodnocení původního hodnotitele se zdůvodněním, aby žalobce nebyl na základě své žádosti o přezkum písemné práce ještě více poškozen. Revizní hodnotitel totiž dospěl k závěru, že posouzení původního hodnotitele vykazovalo určité vady, a tedy že bodové hodnocení žalobcovy práce mělo být ještě nižší. S oponentním hodnocením nebyl žalobce navíc vůbec seznámen a nemohl se k němu vyjádřit. Pokud tedy původní hodnocení písemné práce bylo vadné a přezkumné hodnocení žalovaný v rámci svého posouzení nezohlednil, lze podle žalobce uzavřít, že výsledek písemné práce nebyl zjištěn řádným a zákonným způsobem.

S ohledem na uvedené žalobce navrhnul, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobcem podaná žaloba je opožděná – napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10.10.2013, k podání žaloby soudu ale došlo až dne 12.12.2013, tedy po uplynutí lhůty stanovené v ust. § 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).

K námitce chybného výroku napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 30.1.2014 vydal opravné rozhodnutí, jímž byla zřejmá nesprávnost zhojena. Co se týče přezkumu písemné maturitní práce, je dle jeho názoru podstatné, že žalobce neuvedl žádné konkrétní ustanovení školského zákona, jež by mělo být napadeným rozhodnutím porušeno. Stejně tak je nedůvodná i jeho námitka k údajnému poškození v důsledku ponechání původního hodnocení v platnosti. V něm žalobce obdržel 10 bodů, což dle Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 19.3.2013, č.j. MSMT-10139/2013-211, které stanoví hodnotící kritéria, odpovídá známce 5. V rámci přezkumu byl žalobce navíc hodnocen dokonce jen 8 body, což ovšem rovněž znamená známku 5 – v té se ostatně oba hodnotitelé shodli. Hodnocení žalobce se proto nezměnilo, jeho tvrzení o údajném poškození je tudíž zjevně účelové.

Žalovaný dále konstatoval, že k oponentnímu hodnocení přihlédl, ze dvou posudků se ale rozhodl přiklonit k tomu, jež bylo pro žalobce příznivější. Revizní hodnotitel uvedl, že hodnocení původního hodnotitele se odchýlilo od metodiky zpracované CERMATEm a původní hodnotitel tak práci žalobce hodnotil příznivěji. Z tohoto postupu však žalovaný nedovodil, že by původní hodnocení vykazovalo nějaké vady, jak namítal žalobce. V této souvislosti žalovaný doplnil, že kritéria hodnocení písemných maturitních prací stanovená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy se člení na jednotlivé části, mezi něž patří např. naplnění konkrétního slohového útvaru, pravopis a tvarosloví, kompoziční výstavba textu aj. Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 5 bodů, přičemž žák uvedenou část maturitní zkoušky vykoná, jestliže celkem dosáhne alespoň 12 bodů. Žalovaný v řízení bodové hodnocení písemné práce podle těchto kritérií přezkoumal, nedospěl však k závěru, že by v některém z nich byla uvedena jiná hodnota, než kolik kritéria umožňují, či že by celkový součet bodů neodpovídal.

Hodnocení písemné práce v rámci maturitní zkoušky je prováděno pedagogickým pracovníkem – učitelem – který musí splňovat podmínky stanovené v ust. § 80 školského zákona a dodržovat kritéria hodnocení dle shora citovaného sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Školský zákon sám pravidla pro hodnocení neupravuje, ta jsou nikoliv postupem správního orgánu, ale postupem pedagogickým. Krajské úřady tak písemnou práci samy nehodnotí, toliko přezkoumávají, zda byla stanovená pravidla užita správně. Stejně tak školský zákon nestanoví, jaké podklady mají být při hodnocení písemné práce použity, je tudíž zcela na uvážení správních orgánů, jaké si vyžádají a jak je vyhodnotí. Pokud pak žalobce namítal, že nebyl seznámen s podklady před vydáním rozhodnutí ve věci, žalovaný poukázal na ust. § 183 odst. 1 školského zákona, dle něhož se ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) v dané věci neužije. Dle ust. § 82 odst. 4 školského zákona měl nicméně žalobce právo nahlédnout do materiálů týkajících se jeho osoby, kterého však nevyužil.

Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhnul, aby soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou, případně opožděnou.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud si u žalovaného vyžádal správní spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti Ze Záznamu o hodnocení písemné práce z předmětu Český jazyk a literatura ze dne 9.9.2013 bylo zjištěno, že hodnotitel J. P., ID „X“, udělila žalobci celkem 10 bodů dle kritérií stanovených ve Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 19.3.2013, č.j. MSMT-10139/2013-211, a to za slohové zpracování tématu „*Jaký by měl být ten, komu dám hlas ve volbách*“, při užití útvaru charakteristika. Žalobce získal celkem 5 bodů za vytvoření textu podle zadaných kritérií, 1 bod za užití jazykových prostředků s ohledem na jazykovou normu a 4 body za kompoziční výstavbu textu. Ve slovním hodnocení hodnotitel mimo jiné konstatoval, že určité pasáže jsou povrchní, pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře, přičemž mají zásadní vliv na čtenářský komfort. Slovní zásoba je chudá, vyskytují se nevhodně zvolené výrazy. Obdobně je za jednoduchou nutno považovat i výstavbu větných celků, kdy odchylky od ní se vyskytují ve větší míře, přičemž tyto nedostatky mají vliv na čtenářský komfort. Žalobce byl tudíž hodnocen výrokem „*Neuspěl*“.

Proti uvedenému výsledku maturitní zkoušky podal žalobce dne 16.9.2013 odvolání, o němž rozhodoval žalovaný. Ten si za účelem přezkumu vyžádal od CERMATu revizní posouzení práce žalobce, jež zpracovával hodnotitel označený prostřednictvím ID „X“.

Revizní hodnotitel dospěl k závěru, že hodnocení písemné práce původním hodnotitelem se odchýlilo od metodiky zpracované CERMATem, neboť odchylky od větné stavby se v ní vykytují ve vysoké míře a mají zásadní vliv na čtenářský komfort. Text navíc není zcela soudržný, jednotlivé pasáže na sebe místy nenavazují a adresát tak musí vynaložit úsilí, aby se v něm zorientoval. Revizní hodnotitel uzavřel, že kritérium kompoziční výstavby textu nově hodnotí toliko 2 body, tzn. 8 body celkem, přičemž je nutno i nadále souhlasit s výrokem, že žalobce z písemné maturitní práce z předmětu Český jazyk a literatura neuspěl. Ze Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy soud dále zjistil, že pro úspěšné vykonání dílčí zkoušky konané formou písemné práce z předmětu Český jazyk a literatura musí žák získat minimálně 12 bodů.

Dne 7.10.2013 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž žádost žalobce o přezkum písemné práce z českého jazyka a literatury zamítl, neboť nezjistil žádné porušení právních předpisů, jež by mohlo mít vliv na její řádný průběh či výsledek. V odůvodnění k reviznímu hodnocení uvedl, že se přiklonil k původnímu hodnocení, neboť jeho bodový výsledek je pro žalobce oproti hodnocení zpracované revizním hodnotitelem příznivější. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10.10.2013. Rozhodnutím ze dne 30.1.2014, č.j. 1869/SMT/2013, JID: 17668/2014/KUUK (pozn. soudu – tedy vydaným až po podání žaloby), žalovaný opravil výrok napadeného rozhodnutí tak, že žádost žalobce o přezkoumání výsledků písemné maturitní práce z českého jazyka a literatury zamítnul a výsledek zkoušky potvrdil.

Soud se před samotným posouzením věci zabýval námitkou žalovaného spočívající v opožděném podání žaloby žalobcem.

Dle ust. § 72 odst. 1 s.ř.s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Dle ust. § 40 odst. 4 s.ř.s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Jak vyplynulo ze správního a soudního spisu, napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10.10.2013, lhůta pro podání žaloby ve smyslu ust. § 72 odst. 1 s.ř.s. proto měla uplynout dne 10.12.2013. Žaloba byla soudu doručena až dne 12.12.2013, nicméně již dne 10.12.2013, tedy poslední den lhůty, byla žalobcem předána k doručení u provozovatele poštovních služeb. V souladu s ust. § 40 odst. 4 s.ř.s. proto soud uzavírá, že lhůta pro její podání byla zachována a úkon učiněný žalobcem tak nelze považovat za opožděný. Na základě uvedeného se soud dále zabýval námitkami vznesenými žalobcem.

Žalobce zejména poukazoval na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí o přezkoumání průběhu a výsledků závěrečné a maturitní zkoušky rozhodl výrokem, jenž školský zákon dle ust. § 82 odst. 1 písm. b) nezná.

Dle ust. § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona může každý, kdo konal maturitní zkoušku, kromě dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu, anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení. Krajský úřad rozhodne o žádosti ve

lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí.

Z citované právní úpravy vyplývá, že krajský úřad může o přezkoumání průběhu a výsledků maturitní zkoušky rozhodnout v zásadě toliko třemi druhy výroků: a) výsledek zkoušky změní, b) zruší jej a nařídí opakování zkoušky, c) výsledek zkoušky potvrdí. Odborná literatura (srov. např. *Rigel, F., Bahýľová, L., Kudrová, V., Moravec, O., Puškinová, M.: Školský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2014, 838 s.*) pak v případě nemeritorního rozhodování, zejména při opožděném podání, připouští ještě čtvrtý výrok v podobě zamítnutí žádosti – to se však netýká posuzovaného případu. Žalobci lze proto dát obecně za pravdu, že se žalovaný dopustil pochybení, jestliže rozhodnul výrokem, který školský zákon nezná. A to i přesto, že se jej po podání žaloby pokusil zhojit vydáním opravného rozhodnutí, jímž k původnímu výroku doplnil, že se výsledek zkoušky potvrzuje. Soud proto musel posuzovat, zda tato vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí či nikoliv.

Danou problematiku lze v obecné výkladové rovině analogicky vztáhnout k právní úpravě uvedené v ust. § 90 odst. 5 správního řádu, dle něhož platí, že neshledá-li odvolací správní orgán ve správním řízení důvod pro zrušení či změnu přezkoumávaného prvoinstančního rozhodnutí, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Ve správním řízení je tak obdobně jako při přezkumu průběhu a výsledků maturitní zkoušky nutné jednoznačně konstatovat, že se původní rozhodnutí potvrzuje, pokud v něm správní orgán nezjistil žádných pochybení či jiných vad, jež by způsobovaly jeho nezákonnost. Chybějící část výroku o potvrzení rozhodnutí je pak nutné považovat za vadu.

Jak nicméně dovodil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 7.9.2012, č.j. 2 As 30/2011-127 (dostupném též na www.nssoud.cz): „*Při striktním výkladu zákona by bylo možno konstatovat, že výrokem rozkladového rozhodnutí nebyl vyčerpán celý předmět řízení o rozkladu; takový výklad by však Nejvyšší správní soud považoval za nepřipustně formalistický. V případě procesních pochybení je totiž nutno vždy pečlivě vážit, zda mohla vůbec představovat reálný zásah do právní sféry adresáta rozhodnutí, které z tohoto procesu vzešlo. Přílišné lpění na dodržení všech formalit správního procesu vede k přehlížení elementárního faktu, a sice že cílem řízení je hmotně právní posouzení věci (předmětu řízení), přičemž procesní pravidla jsou jen nástrojem, který k tomu cíli vede. Nelze, pochopitelně procesní pravidla bagatelizovat či dokonce na jejich dodržování rezignovat; vždy je však nutné případné zjištěné deficity řízení poměřit tím, zda mohly reálně ovlivnit jeho výsledek, či jinak zasáhnout do právní sféry účastníka řízení. V nyní posuzovaném případě je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že předmětné pochybení žalovaného nemohlo bez dalšího vést k důsledkům předestřeným stěžovateli. Výrok rozhodnutí je neúplný, nikoli však nesrozumitelný, a v kontextu odůvodnění není pochyb o tom, jak žalovaný o celém předmětu řízení rozhodl. [...] U adresátů tohoto rozhodnutí (stěžovatelů) tak nemohly vzniknout rozumné pochybnosti, jak bylo ve věci jejich rozkladu rozhodnuto; o tom ostatně svědčí i jejich další argumentace v žalobě i kasační stížnosti, která směřuje ke způsobu, jakým žalovaný rozhodl v meritu věci. Tuto argumentaci stěžovatelů tak zdejší soud považuje za účelovou, a lze tak uzavřít, že městský soud nepochybil, označil-li ji za nedůvodnou.*“

S uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu se zdejší soud ztotožnil. I přesto, že tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí nedodržel terminologii výroku, jímž měl dle školského zákona ve věci rozhodnout, lze konstatovat, že toto pochybení nepředstavovalo žádný zásah do procesních práv žalobce. Z odůvodnění rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že se žalovaný zabýval posouzením, zda při maturitní zkoušce nedošlo k porušení právních předpisů nebo se nevyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky, přičemž dospěl k závěru, že nikoliv. Byť proto formálně nesprávně formuloval výrok o žádosti žalobce o přezkum tak, že ji zamítnul, z odůvodnění rozhodnutí lze dovodit, že výsledek maturitní zkoušky ve skutečnosti potvrdil, když vyšel z původního i revizního hodnocení, jež písemnou práci žalobce z českého jazyka a literatury shledaly nedostatečnou. Shodně jako Nejvyššímu správnímu soudu i proto soudu zdejšímu nezbyvá, než konstatovat, že na straně žalobce v důsledku nesprávného výroku nevznikly žádné rozumné pochybnosti, jak bylo ve věci rozhodnuto. O tom ostatně svědčí i jím podaná žaloba, kterou napadl výsledky přezkoumání písemné maturitní práce a jež směřuje do merita věci. Soud tedy uvedenou námitku žalobce zamítnul.

Žalobce dále namítal, že přezkum výsledku písemné maturitní práce byl ze strany žalovaného učiněn toliko formálním způsobem, a nadto zcela v rozporu se školským zákonem, když přesto, že revizní hodnotitel konstatoval v původním hodnocení maturitní práce určité chyby, se žalovaný k tomuto novému hodnocení rozhodl nepřihlídnout s odůvodněním, aby žalobce nebyl ještě více poškozen.

Soud k dané námitce úvodem poznamenává, že právní úprava školského zákona nestanoví pro rozhodování o žádosti o přezkum výsledků maturitní zkoušky v zásadě žádné obsahové či formální podmínky. Krajský úřad je nicméně povinen dodržovat určitou kvalitu odpovídající rozhodnutí orgánu veřejné správy, včetně pravidel a postupů stanovených tímto školským zákonem. Za tímto účelem proto zejména využívá součinnosti CERMATu, musí nicméně i sám ze své úřední povinnosti reflektovat jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný výsledek zkoušky. Logickým důsledkem uvedeného je tudíž na jednu stranu nutnost provádět přezkum prostřednictvím zpracování dalšího (oponentního) hodnocení, které v praxi realizuje právě CERMAT, na druhou stranu je ale na krajském úřadu jakožto rozhodujícím orgánu, jakým způsobem o přezkoumávané žádosti rozhodne, resp. zda a jak další hodnocení poskytnuté k tomu odborně způsobilým subjektem zohlední.

V daném případě nechal žalovaný v rámci své přezkumné činnosti zpracovat CERMATEm, resp. dalším hodnotitelem, oponentní hodnocení písemné maturitní práce žalobce, přičemž výsledky tohoto hodnocení následně užil pro závěr o nevyhovění žádosti o její změnu či její zrušení. Nelze proto souhlasit s žalobcem, že prováděný přezkum byl ze strany žalovaného toliko formálním. Rovněž tak není důvodná ani jeho námitka, že učiněný přezkum odporuje školskému zákonu. Jak totiž již soud konstatoval, školský zákon sám žádné předepsané požadavky na způsob přezkumného řízení nestanoví, přičemž ani krajskému úřadu neukládá, jak by měl vyhodnocovat podklady, které si v rámci něj obstará. Jinak řečeno – ani skutečnost, že si krajský úřad vyžádá od CERMATu zpracování oponentního hodnocení, neznamená, že by k němu měl automaticky přihlížet či že by snad mělo mít vyšší důkazní sílu, než hodnocení původní. Na druhou stranu to ovšem současně předpokládá, že by se krajský úřad měl v odůvodnění svého rozhodnutí vždy dostatečně vypořádat s tím, proč případně k reviznímu hodnocení nepřihlédl.

Jak bylo zjištěno porovnáním výsledků původního a oponentního hodnocení, oba hodnotitelé se shodli v podstatných náležitostech týkajících se posouzení písemné maturitní práce žalobce, včetně – a to je pro danou věc zásadní – celkového hodnocení „*Neuspěl*“. Revizní hodnotitel toliko hodnotiteli původnímu v kritériu týkajícímu se kompoziční výstavby textu vytknul přílišnou „mírnost“ hodnocení, kdy odchylky od větné stavby se v práci vykytovaly v tak vysoké míře, přičemž text natolik postrádal soudržnost, že dle jeho názoru mělo být místo 4 bodů hodnoceno pouhými 2 body, celkem tedy 8 namísto původních 10. Žalovaný uvedenou skutečnost zhodnotil vpravdě nepřiliš vhodným způsobem, když zcela nadbytečně konstatoval, že se rozhodl nové hodnocení neužít, aby nedošlo k ještě většímu poškození žalobce. Pro vyslovení zákonnosti jeho rozhodnutí je nicméně relevantní toliko fakt, že by i při aplikaci oponentního hodnocení výsledek zkoušky zůstal stejný, neboť v obou případech hodnotitelé uzavřeli, že žalobce z předmětu Český jazyk a literatura nedosáhl minima 12 bodů pro úspěšné vykonání dílčí zkoušky konané formou písemné práce. Postupem zvoleným žalovaným proto nemohlo dojít k žádnému poškození práv žalobce a soudu tudíž nezbylo, než i tuto námitku pro její nedůvodnost zamítnout.

Závěrem se soud zabýval námitkou žalobce, že s oponentním hodnocením nebyl před vydáním rozhodnutí ve věci seznámen.

Dle ust. § 183 odst. 1 školského zákona se na rozhodování podle ust. § 82 nevztahuje správní řád.

Dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Obecná teze školského zákona v ust. § 183 odst. 1 nepřepokládá v řízení o žádosti o přezkum výsledků maturitní zkoušky užití správního řádu, a tedy ani užití tímto předpisem zaručeného práva na možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Uvedené ustanovení je nicméně nutné dnes považovat za již překonané, neboť v době přijetí školského zákona vyjadřovalo vztah k předchozímu správnímu řádu – zákonu č. 71/1967 Sb., o správním řízení. Tento zákon byl však s účinností od 1.1.2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., který má širší působnost než zákon č. 71/1967 Sb., když neupravuje pouze postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, ale obecně postup správních orgánů, pokud vykonávají působnosti v oblasti veřejné správy, při výkonu této působnosti (ust. § 1 odst. 1 správního řádu). To v praxi znamená, že i přes jeho výslovné vyloučení užití ze strany školského zákona se správní řád obecně použije na veškerý postup všech správních orgánů v oblasti veřejné správy podle školského zákona, pokud tento zákon daný postup nemá výslovně upraven.

Soud v této souvislosti poznamenává, že otázkou použitelnosti či naopak vyloučení správního řádu při přezkoumání průběhu a výsledku maturitní zkoušky ve smyslu ust. § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Původně rozpornou judikaturu sjednotil až rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47 (dostupném též na www.nssoud.cz), v němž konstatoval, že v předmětném řízení je podle ust. § 180 odst. 1 správního řádu třeba v otázkách, které školský zákon výslovně neupravuje a jejichž řešení je nezbytné, aplikovat právě správní řád. Konkrétně pak uvedl, že: „*Přezkoumání výsledku maturitní zkoušky je*

institutem sui generis upraveným školským zákonem, postupem správního orgánu, jehož výsledkem je však rozhodnutí o právech žáka. Zároveň je třeba konstatovat, že § 82 školského zákona neupravuje všechny potřebné aspekty řízení. Jak dovodil Ústavní soud [...], z ústavního pořádku vyplývá právo účastníka řízení před správním orgánem být seznámen s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim [...]. Tyto ústavním pořádkem vyžadované záruky spravedlivého procesu nejsou ve školském zákoně nijak upraveny. Ve školském zákoně ostatně absentuje i právní úprava dalších institutů, která je potřebná pro řádné vyřízení žádosti o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky (příkladmo úprava lhůt uvedená v § 40 správního řádu, účastníků a jejich zastoupení, doručování, formy a náležitostí podání účastníků atd.).

Z uvedeného vyplývá, že názor žalovaného, že se na řízení o rozhodování o žádosti žalobce o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky správný řád neužije, je nesprávný. Naopak, žalovaný byl povinen se řídit obecnými principy vymezenými správním řádem, včetně povinnosti žalobce poučit o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Jestliže však žalovaný o tomto právu žalobce nepoučil a neumožnil mu seznámit se mimo jiné s revizním hodnocením jeho písemné maturitní práce, dopustil se zásadního procesního pochybení.

Zcela na okraj pak, pokud v této souvislosti žalovaný odkazoval na ust. § 82 odst. 4 školského zákona, jež stanoví právo účastníka maturitní zkoušky nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku zkoušky, soud konstatuje, že jeho aplikace není vedle, resp. namísto správního řádu, vyloučena. Uvedené ustanovení se však dotýká práva „nahlížet do spisu“, nikoliv práva „být seznámen s podklady rozhodnutí“, argumentace žalovaného jeho užitím proto není ve vztahu k námitce uplatněné žalobcem relevantní.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí žalovaného bez jednání zrušil pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. a věc mu podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení bude správní orgán podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv žalobce trval na jeho konání, neboť postupoval v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 s.ř.s., kde je uvedeno, že soud napadené rozhodnutí zruší bez jednání, pokud jej ruší pro vady řízení.

Výrok ad II) o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení, a soud tudíž žalovanému uložil zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 3.105,- Kč představované zaplaceným soudním poplatkem v částce 3.000,- Kč a poštovným v částce 105,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 19. července 2016

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová